

Despre acesta s'ar fi convins membrii onoratei curți cu jurați, decât s'ar fi concesi să se cetască articolul în original și în traducere originală. După ce însă on. curte cu jurați a aflat de bine, a nu concede acesta, sunt siliti a mă mărini numai la acele părți, cari sunt amintite în actul de acușare, și dicu: că acela nu este alta, decât reproducerea articolului lui br. Ivor Kaas.

De altminterlea articolul acesta nu se referă nici la naționalitatea genetică maghiară, nici la naționalitatea politică ungară, ci la o partidă dominantă, la oamenii partidei dela putere, cari stăpânesc și au puterea în mână, și cumă această este așa, se vede de acolo, că între oamenii partidului dela putere nu sunt numai din naționalitatea maghiară ci și din Români și din toate naționalitățile. Acestă partidă nu se poate identifica nici cu naționalitatea genetică maghiară, nici cu naționalitatea politică ungară. Și în acestu înțeles vorbesc și „Gaz. Trans.,” când dice, că sub o „minoritate” nu înțelege rassa maghiară, ci înțelege cea partidă privilegiată, care are în mână puterea. Acestă o scimă și pe basa parlamentarismului.

Așa a înțeles-o această și scriitorul articolului din „Gazeta”, după cum a declarat și în fașinea ce a făcut-o înaintea judei investigator. În articolul incriminat din „Gazeta” nu se face nici o amintire despre naționalitatea maghiară, ci tocmai așa, ca în „Tagblatt”, se face amintire despre partidă privilegiată, care are puterea în mână; onoratul foru de acușare de rădică cea acușare pe interpretare greșită, că adevă o parte a naționalităților se așă la ură în contra naționalității maghiare privilegiate. Sub conceptul „privilegiat” nu se înțelege decât o partidă.

Ce se atinge de casurile aduse relative la ne'ndreptățile ce li-se facu naționalităților, toate aceste ne'ndreptăți nu sunt de a se atribui naționalității maghiare, ci acelei partide politice, care s'a alcătuit din naționalitatea maghiară, pentru-că bine scimă, că puterea se exerciază tot-deuna de către indiviții unei partide dominante, cari indiviți, după cum am observat mai sus, sunt din toate naționalitățile.

Dér ori și cum am înțelege acestu conceptu, fiă-mi iertat a întreba, că unde se cuprinde în acestu articolu vre-unu delictu, crimă, seu vre-o provocare directă, prevădute în § 172, pentru-că conceptul „privilegiat” nu s'a dicit la adresa naționalității maghiare, ci la adresa unui partid, și eu cred, că tot-deuna a fost și este liberă emularea între partide.

Prin toate acestea speru, că am arătat, că acușării nu au simțit, și nu simt așa, după cum on. foru de acușare a presupus și cu adevărată predare oratorică vră să infiltreze această presupunere în inimile onoraților jurați.

Înainte de a mă întorce la concluziune, fiă-mi iertat a reflecta la câteva casuri provocate de onoratul foru de acușare.

S'a dicit adevă, că în Agramu studenți croați au scuipat pe o Ungurică pe stradă, fiind-că aceasta nu vorbea limba lor națională. Ei, dér această s'a întâmplat și în Clușiu cu o femeie română. Nu faceți dér din această cestune națională.

V'ați provocat la Rusia, dér, mă rog, iertat ne este nouă a ne provoca la faptele unui stat absolutistic? Iertat ne este nouă a lua de cinsură regulamentele unui stat absolutistic?

Ați atacat organismul bisericei gror. Mărturisesc, că la acesta nu m'am pregătit să răspund și nici nu este chiamarea mea a-o apăra aici.

Încă una: Diarul „Kolozsvar” într'unul din numerii săi trecuți a dicit, că aici în țera această, cuvântul Român este deja identic cu tradarea. Și ce credeți, am luat-o noi această astfelu,

ca și cum n'ar fi dicit-o întreaga națiune maghiară și nu numai unu diaru? Vedeți dér, on. foru de acușare, că noi nu facem cestune națională din astfelu de lucruri.

După ce am dovedit, că nici nota din Nr. 40, nici articolul de fond din Nr. 172 nu cuprind lucruri, cari în înțelesul strinsu al cuvântului ar pute servi de basă unui delictu seu crimă, deorece nu s'a țintit nici într'unul, nici într'altul din numiții articuli la vătămarea naționalității maghiare, ci aceia au fost scriși la adresa numai a unei partide, imi iau voiă a ruga pe on. jurați și on. tribunalu să achite pe autorul articuloșilor, d-lu Traianu Popu, care a luat asupra sa răspunderea.

(Va urma.)

Regele României în Ischl.

Regele Carolu alu României, la sosirea sa în Ischl împreună cu principele moștenitoru, a fost primitu la gară de Monarchulu austro-ungaru, care i-a însoțit până la hotelulu Elisabeta. Adjutantulu Sachs, căpitanu de corvetă, a fost alăturat pe lângă persoana Regelui Carolu.

După amădi s'a dat în onorea oșpetilor unu prânzu la vila împărătescă. Împărătesa a ședut între Regele Carolu și între Moștenitorulu României. După prânzu, Împărătu cu Regele și Moștenitorulu României au făcut o preumblare cu trăsura, ér s'era s'au dusu la teatru, unde s'a dat o reprezentație festivă.

A doua zi în 16 Augustu Regele Carolu a primitu pe șeful statulu majoru generalu alu armatei austro-ungare generalulu Beck. Apoi Regele României a făcut o vizită Monarchulu austro-ungaru, cu care a stat împreună 1 1/2 ore. S'au mai făcut și alte vizite, ér după amădi Împărătu se duse la hotelu și luă pe Regele și pe Moștenitorulu pentru a prânzi împreună. După masă éráși au fost la preumblare și s'era la teatru. Din Ischl, Regele și Moștenitorulu român au plecatu la München, unde s'au întâlnit cu Regina României și cu princesa de Wied.

Împărătu germanu în Rusia.

Împărătu Wilhelm a sositu la 18 Augustu în Reval, unde a salutatu garda de onore a regimentulu seu rusescu din Vyborg în limba rusescă. Garda a răspuns prin urale entusiaste. Oșterii au prezentat pânea și sarea tradițională.

La Narva a sositu împărătu Wilhelm s'era. La gară a fost primitu de Țarul, de marele duce moștenitoru, de ceialalți duci, de personalulu ambasadei germane și alu Austro-Ungariei.

Întrevederea celor doi suverani a fost din cele mai cordiale, ei s'au îmbrățisat de mai multe ori. La vilă au mersu în trăsura deschisă; în prima trăsura erau cei doi împărăți, în a doua marele duce moștenitoru cu principele Henricu.

Împărătu germanu purta uniforma regimentulu rusu din Vyborg cu colanulu S-lui Andreiu, ér Țarul purta uniforma regimentulu germanu Alexandru și cordonulu Vulturulu Negru. La vila Polowzew au fost primiți de împărătesă într'unu modu foarte cordialu. Pe totu percursulu Maiestățile Lor și generalulu Caprivi au fost viu aclamați.

În 18 Augustu fiind și patronulu regimentulu Preobrezenski, la această serbare au asistat cei doi împărăți, împărătesa, principele Henric și marii duci; damele purtau colorile regimentulu. La dejun Țarul a ridicat unu toastu împărătu Wilhelm și împărătu Franciscu Iosifu, care s'erbătoresce ziua sa aniversară. Împărătu a ridicat unu toastu Țarulu în limba rusescă. Împărății au vizitat primăria, unde li-s'au remis mai multe adrese, școlile de caritate, asilulu de orfanu. Dimineața înainte de revistă, împărătu Wilhelm a oferit

ritu Maiestăților rusesci o frumoasă trăsura.

Generalulu de Caprivi și generalulu Schweinitz plăcă Joi la St. Petersburg.

„Journal de St. Petersburg” dice, vorbindu de visita împărătu Wilhelm, că noua întrevedere, fiind anunțată mai de multu, pressa a putut să facă numeroșe comentarii. Câteva diare i-au atribuit o însemnătate mai mare decât o are, altele din contră i-au tăgăditu ori-ce importanță și însemnătate din punctulu de vedere alu relațiilor internaționale. Cu toate acestea e de ajunsu a ține s'era de fapte pentru a fi în adevărată situațiune. E de netăgăditu, că raporturile de amiciție între cele două imperii puternice se vor întări și mai multu prin întrevederea celor doi suverani, cunoscuți că ei își consacra totă activitatea lor pentru bunulu traiu alu poporelor lor și pentru desvoltarea prosperității lor; pentru această se cere însă menținerea și consolidarea păcii. Primirea cordială ce Rusia face augustulu seu oșpete va convinge atât pe suveranulu germanu, cât și pe ilustrele persoane, cari îl însoțesc, că Rusia voiesce să trăiescă în pace și în bună pretiniă cu naționalitatea germană, cea mai sigură garanție de pace.

„Grajdanu” salută visita împărătu Wilhelm ca unu evenimentu fericit pentru Europa.

„Sviet” exprimă încrederea sa pentru menținerea păcii, simțindu-se satisfăcutu de sosirea împărătu Wilhelm; elu e convinsu, că întrevederea suveranilor va avé consecințe fericite pentru cele două țeri.

SCRIERILE DILEI.

Din armată. Au fost numiți de locușitorii de oficeri în infanteria următorii absolvenți ai școlii de cadeți: Valeriu Moga din reg. 31 de infanteria, la reg. 85; Emiliu Popu din reg. 64, în regimentu; Ioanu Hidu din reg. 64 la reg. 31; Alexandru Batu dela reg. 64 la reg. 31. Au fost numiți cadeți: Emiliu Romosanu dela reg. 64, în regimentu; Augustu Adorianu dela reg. 64 la reg. 31.

Esamenulu de stat alu forestierilor se va ține în 20 Octomvre n. c. și în zilele următoare în Pesta în palatul reuniunii forestiere. Esamenule speciale de forestieri se vor ține în 20 Octomvre n. c. și în zilele următoare în Pesta, Pöjontu, Neusohl, Mișcolț, Cașovia, Sigetulu Marmatei, Dobrișin, Clușiu, Brașov, Sibiu, Timișora, Zomboru și Cinci-biserici în casele comitatulu. Aceia, cari dorescu a face acestu esamenu, vor trimite testimoniile lor autentice dimpreună cu suplicele lor inspectoratulu forestieru din respectivele comitate.

Dela poștă. Prin contractu și cu o cautiune de 100 fl. se pote ocupa postul de magistru poștalu în comuna Disneiu, din comitatulu Mureș-Turda. Emolumente: 180 fl. l'ăfă, 40 fl. cheltueli de cancelaria și 16 fl. pentru distribuere. Concurenții vor scrie suplicele cu propria lor mână și le vor înainta în decurs de 3 săptămâni direcțiunei telegrafopostale din Sibiu.

Colaboratorulu nostru d-lu Traianu H. Popu a sositu astădi cu trenulu accelerat din comuna sa natală, unde s'a dusu dela Clușiu ca să viziteze pe părinții săi.

Furtu prin spargere în Cața. Făptuitoru necunoscuți au spart în noptea de 11 spre 12 Augustu, pe când se apropia o furtună, prăvălia veduvei Bucholzer din Cața și au furat mai totu ce era în ea, în prețu de peste 600 fl. Totu atunci, peste drumu de prăvălia această s'a spart galantulu dela o altă prăvălia și lucrurile aflătoare în elu au fost furate. Hoții sunt urmăriti.

Foc. În Brăila au ars mai multe

case și unu calu alu unui birjaru, dela care a luat nascere foculu, fiind-că aruncase în grajdă țigarea nestinsă. — În Tergu Mureșulu au ars atelierele măsarulu Mihaelu Riez și edificiile laterale ale casei vecine a lui Miklos Csiki.

Lovitu de trăsnetu. Locuitorulu din Ciucu St. Martinu anume Ludwig Koncsag, pe când ședea la masă în 15 Augustu n. s'era, a fost trăsniu și oădu imediatu mortu.

Foile șoviniste strigă după procurori!

Nici-odată n'a fostu așa de multu citat §-ulu 174 din codicele penalu, ca acum câte-va zile după procesulu de pressă alu „Gazetei”.

„Kolozsvar” stă în fruntea foilor șoviniste, cari așă și amenință mereu cu acestu paragrafu.

Și pentru ce? Pentru-că, dice, Românii din Clușiu și din Brașov au făcutu „demonstrații ilegale” pentru directorulu și colaboratorulu „Gazetei”.

Din raportulu, ce l'am publicat în numărulu de ér alu fôiei noastre scie așă fiă-care, ce caracteru a avut manifestațiunea din Brașov cu ocaziunea primirii directorulu „Gazetei”.

Cătu pentru ceea ce s'a petrecut în Clușiu, după terminarea procesulu, în grădina Stadler, n'a fost decât o cină comună, la care a putut lua parte ori și cine a voit și care a decursu foarte liniștitu și prietinescu între prietini. De banchetu și de arangiori nici pomenire.

Cu toate astea „Kolozsvar” dela 19 l. c. anunță cu bucuria, citându din nou §-ulu 174, că procurulu Biró János din Clușiu a făcutu deja cererea către tribunalu, ca să pornescă cercetare în această afacere, ér judele Bodor László a fost însărcinat cu investigarea.

Totu „Kolozsvar” dela 19 vorbindu despre primirea directorulu fôiei noastre la reîntorcerea sa din Clușiu dice, că decât în Brașov nu se află poliția apoi este procuroru reg., care nu va întârzi așă implini datorința față cu demonștrării. Aici éráși oțteză după aplicarea §-lui 174 din cod. pen.

Mari trebuie că sunt și acum căldurile în Clușiu, decât celor dela „Kolozsvar” nu le mai jocă înaintea ochilor decât § 174.

Stau să moră de ciudă șovinisti dela această fôia, că Românii i au dat de minciună prin încordata atenziune și viulu interesu cu care au urmărit procesulu nostru de pressă și lupta noastră pentru dreptulu limbei române înaintea Curții cu jurați din Clușiu!

O ispravă a poliției din Brașov.

Modulu cum a fost primitu directorulu fôiei noastre Duminecă, când a sositu aci dela Clușiu, a făcutu sânge rău între cei cari ne iubesc.

Poliția a pornit, precum aușim în ordinu mai înaltu, adevărată gonă în contra tinerilor, cari au fost călari la gară. Dér fiind-că nu le vine la socotela că s'a putut face o asemenea primire în modu spontanu, poliția a trebuit cu ori-ce preț să inventeze unulu ori doi arangiori ai pretinsulu „banderiu”, care întâmplătoru s'a formatu dela gară până în oraș.

Și așa sub cuvântu, că s'a arangiat banderiu și nu s'a anunțat la poliția, toți tinerii și născocii arangiori au fost pedepsiți cu cea mai mare pedepsă de câte 10 fl. unulu, eventualu 48 ore arest.

Caracteristicu pentru darea maximumi pedepsei este, că în timpul pe când

Cursul pieței Brașov

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Banca românească, Argint românească, Napoleon-d'or, etc.

Cursul la bursa de Viena

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Renta de aur, Renta de hârtie, Imprumutul căilor ferate, etc.

No. 3021-1890.

406,3-3

II. Scriere de concurs.

Pentru 5 stipendii din fundațiunea fericitului Dr. Simeon Ramonțai se scrie concursu pe termenul până la 10 Septembrie a. c. st. n. inclusive, și anume:

Pentru unu stipendiu de 315 fl. v. a. usuat de Alesandru Mărgineanu clericu absolutu și ascultător de filosofie în Clușiu;

pentru unu stipendiu de 84 fl. v. a. usuat de Alesandru Mihali rigoroza în drepturi, carele nu s'a legitimat despre progresul făcutu în studie în decursul anulu școlasticu espirat;

pentru trei stipendii de câte 63 fl. v. a. usuate de medicinistula Ant niu Farcașiu și gimnasiștii Valeriu Szabo și Ioanș Chirilă, dintre cari nici unulu nu s'a legitimat despre progresul făcutu în studie în decursul anulu școlasticu 1889/90.

La aceste stipendie potu concurge: a) numai tineri studenți miseri, cari sunt născuți în Transilvania și suntu Români de nascere;

b) cari pe lângă purtare morală bună au din studie calculi de eminență;

c) ascultătorii de medicină, de drepturi, de științele reale, precum suntu tehnica, montanistică, silvanistică, și la vr'o academiă comercială, și în fine studenții în gimnasia ori în școle reale;

d) dintre concurenți voru avé preferință, în înțelesul testamentulu,

caeteris paribus, cei de origine nobili și consangeneii piului fundatoru;

e) dela concurenți se recere, se alăture la cererile concursuale testimonie școlastice în copie autentice și nu în originalu, apoi carte de botezu, testimoniu medicalu, atestat de paupertate, care se fiă subscrisu de antistia comunală politică, și de parochiulu concernente și întăritu cu sigilulu parochialu și celu comunalu, precum și cu subscrierea oficiulu pretorialu, ér în cetățu și opide cu subscrierea antistiei cetățane seu opidane; în urmă f) concurenții se numescă espresu institutulă la care și unde voru se continue științele academice ori gimnasiale.

Cererile concursuale ajustate în modul arătat se le subșternă până la termenulu prefiptu Consistoriulu metropolitanu subsemnatu.

Concursele, cari nu voru fi astfel instruite și nu se voru subșterne în termenulu prefiptu, nu se voru lua în considerațiune.

Blașiu, din ședința consistorială ținută în 12 Augustu 1890.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alba-Iulia.

III.

Scriere de concurs.

Pentru două stipendie de câte 60 fl. v. a. din fundațiunea fericitulu Episcopu Ioanș Bobu, usuate de gimnasiștii Eugeniu Nemeșiu, care nu s'a legitimat despre progresul făcutu în decursul anulu școlasticu trecut, și de

Victorū Forfota, care a obținut calculu nesuficientu,—se escrie concursu cu termenulu până la 10 Septembrie a. c. st. n. inclusive.

Doritorii de a obține aceste stipendie au de a-șu instrui cererile lor conformu condițiunilor espuse mai sus în scrierea de concursu pentru stipendiele ramonțiane, și pe acele a-le subșterne subsemnatulu Consistoriu până la termenulu prefiptu.

Blașiu, din ședința consistorială ținută în 12 Augustu 1890.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alba-Iulia.

III.

Scriere de concurs.

Cu termenulu de 10 Septembrie a. c. st. n. inclusive se escrie concursu pentru două stipendie de câte 70 fl. din fundațiunea fericitulu Gavrilă Vaida, usuate până acum — numai în sumă de câte 60 fl.—de juristulu Clemente Barbulu și gimnasiștul Ioachim Munteanu dintre cari nici unulu nu și-a legitimat progresul făcutu în decursul anulu școlasticu espirat.

Cei cari doresc, se obțină aceste stipendie, au de a-șu instrui cererile sale conformu condițiunilor espuse în scrierea de concursu pentru stipendiele ramonțiane, și a-le subșterne subsemnatulu până la termenulu prefiptu.

Blașiu, din ședința consistorială ținută în 12 Augustu 1890.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alba-Iulia.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1890.

Large table with multiple columns showing train routes and schedules between various cities like Budapesta, Brașov, Clușiu, Sibiu, etc. Includes columns for train type, departure times, and arrival times.